

ДРЖАВНА
РЕВИЗОРСКА
ИНСТИТУЦИЈА

**ПОСЛЕРЕВИЗИОНИ ИЗВЕШТАЈ О МЕРАМА ИСПРАВЉАЊА
МИНИСТАРСТВА ЗА РАД, ЗАПОШЉАВАЊЕ, БОРАЧКА И
СОЦИЈАЛНА ПИТАЊА, БЕОГРАД
по ревизији сврсисходности пословања
„Ефикасност рада центара за социјални рад у пружању социјалне и
породично-правне заштите”**

Број: 400–220/2023–05/74
Београд, 19. април 2024. године

С а д р ж а ј:

1. УВОД	3
2. НЕСВРСИСХОДНОСТИ И МЕРЕ ИСПРАВЉАЊА	4
ПРИОРИТЕТ 2 - Несврсисходности које је могуће отклонити у року до годину дана	4
2.1. ЗАКЉУЧАК: Надлежни органи нису предузели адекватне мере за обезбеђивање основе за ефикасан рад центара за социјални рад	4
2.1.1 Постојећи нормативни оквир не прати у довољној мери промене и захтеве центара за социјални рад, у циљу повећања њихове ефикасности	4
2.1.1.1. Опис несврсисходности.....	4
2.1.1.2. Исказане мере исправљања и њихово вредновање	5
2.1.2. Постојећи нормативни оквир не прати у довољној мери промене и захтеве центара за социјални рад, у циљу повећања њихове ефикасности	6
2.1.2.1. Опис несврсисходности.....	6
2.1.2.2. Исказане мере исправљања и њихово вредновање	6
2.1.3. Стандарди акредитације програма обуке у социјалној заштити не обезбеђују у довољној мери подршку унапређењу стручног рада у центрима за социјални рад	7
2.1.3.1. Опис несврсисходности.....	7
2.1.3.2. Исказане мере исправљања и њихово вредновање	8
2.1.4. Стандарди акредитације програма обуке у социјалној заштити не обезбеђују у довољној мери подршку унапређењу стручног рада у центрима за социјални рад	9
2.1.4.1. Опис несврсисходности.....	9
2.1.4.2. Исказане мере исправљања и њихово вредновање	9
2.2. ЗАКЉУЧАК: Надлежни органи су делимично вршили инспекцијски надзор и надзор над стручним радом центара за социјални рад, што ствара ризик да ће изостати обезбеђивање законитости рада, поштовање процедура и стандарда стручног рада у центрима за социјални рад	10
2.2.1. Министарство за рад, запошљавање, борачка и социјална питања није успоставило континуирани инспекцијски надзор над радом центара за социјални рад	10
2.2.1.1. Опис несврсисходности.....	10
2.2.1.2. Исказане мере исправљања и њихово вредновање	11
2.2.2. Министарство за рад, запошљавање, борачка и социјална питања није успоставило континуирани инспекцијски надзор над радом центара за социјални рад	12
2.2.2.1. Опис несврсисходности.....	12
2.2.2.2. Исказане мере исправљања и њихово вредновање	12
2.3. ЗАКЉУЧАК: Надлежни органи нису предузели адекватне мере за обезбеђивање основе за ефикасан рад центара за социјални рад	13
2.3.1 Постојећи нормативни оквир не прати у довољној мери промене и захтеве центара за социјални рад, у циљу повећања њихове ефикасности	13
2.3.1.1. Опис несврсисходности.....	13
2.3.1.2. Исказане мере исправљања и њихово вредновање	14
3. МИШЉЕЊЕ О ИСКАЗАНИМ МЕРАМА ИСПРАВЉАЊА	16

1. УВОД

У Извештају о ревизији сврсисходности пословања „Ефикасност рада центара за социјални рад у пружању социјалне и породично-правне заштите”, број: 400–220/2023–05/46 од 15. децембра 2023. године, Државна ревизорска институција (у даљем тексту: Институција) је навела закључке и налазе.

С обзиром да све откривене несврсисходности нису биле отклоњене у току ревизије, Институција је од Министарства за рад, запошљавање, борачка и социјална питања, Београд (у даљем тексту: Министарство) захтевала достављање одазивног извештаја.

Министарство за рад, запошљавање, борачка и социјална питања, Београд је доставило Одазивни извештај број: 001312215 2024 13400 004 001 000 001 од 8. 4. 2024. године и допуну Одазивног извештаја од 15. 4. 2024. године, који је потписао и печатом оверио одговорно лице субјекта ревизије, министар.

У одазивном извештају приказане су мере исправљања утврђених несврсисходности. У послеревизионом поступку смо прегледали одазивни извештај и оценили његову веродостојност и оценили да ли су мере исправљања задовољавајуће.

У овом извештају:

- приказујемо несврсисходности које су обелодањене у извештају о ревизији за које је захтевано предузимање мера исправљања,
- резимирамо предузете мере исправљања и
- дајемо мишљење о томе да ли су мере за исправљање стања, исказане у одазивним извештајима, задовољавајуће.

2. НЕСВРСИСХОДНОСТИ И МЕРЕ ИСПРАВЉАЊА

ПРИОРИТЕТ 2 - Несврсисходности које је могуће отклонити у року до годину дана

2.1. ЗАКЉУЧАК: Надлежни органи нису предузели адекватне мере за обезбеђивање основе за ефикасан рад центара за социјални рад

2.1.1 Постојећи нормативни оквир не прати у довољној мери промене и захтеве центара за социјални рад, у циљу повећања њихове ефикасности

2.1.1.1 Опис несврсисходности

Правилником о организацији, нормативима и стандардима рада центара за социјални рад, који је донет 2008. године, уређено је обављање делатности центара у вршењу јавних овлашћења и то: организација, нормативи, стандарди стручног рада и садржај и начин вођења евиденције о корисницима и документације о стручном раду.

Нормативом кадрова одређени су број и структура стручних и других радника у центрима.

Критеријум на основу којег се одређује одговарајући број стручних и других радника је број становника на подручју за које се центар оснива . За подручје ЦСР који обухвата 15.000 становника одређује се један стручни радник на пословима социјалног рада и даље још један на сваких 5.500 становника. Један правник на управно-правним пословима се одређује за подручје ЦСР са мање од 30.000 становника, и даље по један на сваких 30.000 становника и један стручни радник на пословима планирања и развоја за подручје центра који има 150.000 становника и даље по један на сваки даљих 250.000 становника.

Овако постављен критеријум одређивања броја стручних и других радника у ЦСР имао је за циљ равномерну оптерећеност стручних радника у свим центрима, односно да укупан број стручних и других радника буде сразмеран броју становника на подручју центра.

Након утврђивања норматива кадрова извршена су два пописа становништва у РС (2011. и 2022. године), а и просечан број корисника права и услуга из надлежности РС по запосленом у претходној години се мењао, па је самим тим и критеријум за утврђивање броја стручних и других радника захтевао анализу и преиспитивање.

Анализа стања у центрима за социјални рад - субјектима ревизије у периоду 2020 - 2022. године указује на то да већи број становника не подразумева и већи број корисника на активној евиденцији центра, што ствара ризик да постојећи норматив кадрова и критеријуми за његово одређивање не омогућавају ефикасан рад центара. Постојећи критеријуми не остварују равномерну оптерећеност стручних радника у ЦСР, што доводи у ризик њихов ефикасан рад.

Све напред наведено указује на то да постоји потреба за детаљном анализом и креирањем новог норматива за одређивање броја стручних и других радника, који се заснива на реалним проценама стања у ЦСР, узимајући у обзир структуру становништва, број корисника, структуру корисника, као и друге критеријуме који ће допринети да рад у центрима буде ефикаснији.

На основу свега наведеног, дата је препорука Министарству рад, запошљавање, борачка и социјална питања, Београд, да детаљно преиспита постојећи норматив кадрова и успостави критеријуме који ће бити засновани на реалним потребама центара (Налаз 1.1).

2.1.1.2 Исказане мере исправљања и њихово вредновање

Министарство за рад, запошљавање, борачка и социјална питања је доставило оверен одазивни извештај у форми акционог плана и навело да ће ради отклањања несврсисходности откривених у ревизији предузети следеће мере и активности:

- Формираће радну групу која ће преиспитати потребу и могућност измене и допуне Правилника о организацији, нормативима и стандардима рада центра за социјални рад, односно постојећи норматив кадрова, а који се односи на број и структуру стручних и других радника на пословима јавних овлашћења чији се рад финансира из републичког буџета у центрима за социјални рад, ради успостављања критеријума који ће бити засновани на реалним потребама центара за социјални рад и обезбеђени финансијским средствима у буџету Републике.

Радна група у поступку преиспитивања измене и допуне постојећег норматива кадрова и успостављања критеријума који ће бити засновани на реалним потребама центара за социјални рад ће користити податке добијене од Републичког завода за социјалну заштиту и информационог система социјалне заштите СОЗИС.

Министарство за рад, запошљавање, борачка и социјална питања ће по евентуалној измени и допуни важећег норматива кадрова извршити измену решења о броју стручних и других радника на пословима јавних овлашћења чији се рад финансира из буџета Републике Србије.

Одговорно лице за предузимање мера исправљања је помоћник министра.

Докази:

- *Извештај о спровођењу препорука ради отклањања несврсисходности откривених у ревизији „Ефикасност рада центара за социјални рад у пружању социјалне и породично-правне заштите“ број 001312215 2024 13400-004-001-000-001 од 8. 4. 2024. године и допуна Извештаја од 15.4.2024. године.*

Ради потпуног отклањања несврсисходности откривених у ревизији, потребно је да Министарство за рад, запошљавање, борачка и социјална питања до 26. децембра 2024. године достави Институцији доказе да је формирана радна група која ће преиспитати потребе и могућности измене и допуне Правилника о организацији, нормативима и стандардима рада центра за социјални рад, да су успостављени критеријуми који ће бити засновани на реалним потребама центара за социјални рад, као и да је извршена измена постојећих решења о одређивању броја стручних и других радника на пословима јавних овлашћења чији се рад финансира из републичког буџета.

Након истека рокова по датим приоритетима и достављања доказа оценићемо да ли су несврсисходности отклоњене. Отклањање утврђене несврсисходности је у току. Вредновање је извршено имајући у виду приоритет дате препоруке, односно период у коме је објективно могуће предузети мере исправљања.

2.1.2. Постојећи нормативни оквир не прати у довољној мери промене и захтеве центара за социјални рад, у циљу повећања њихове ефикасности

2.1.2.1. Опис несврсисходности

У периоду на који се односи ревизија, Министарство за рад није вршило анализу постојећег норматива кадрова нити је ускладило норматив кадрова у ЦСР са променама вредности критеријума, што је уз ограничење максималног броја запослених на неодређено време у систему државних органа, систему јавних служби, систему АП Војводине и систему локалне самоуправе успорило достизање утврђеног броја стручних и других радника у центрима и довело до њихове неуједначене оптерећености.

Анализирајући даље податке о попуњавању слободних, односно упражњених радних места код корисника јавних средстава који су у надлежности Министарства за рад, у складу са Уредбом о поступку за прибављање сагласности за ново запошљавање и додатно радно ангажовање код корисника јавних средстава, утврдили смо да је центрима дата сагласност за пријем у радни однос на неодређено време, односно попуњавање слободних, односно упражњених радних места и то:

- у 2020. години дата је сагласност за 142 извршиоца;
- у 2021. години дата сагласност за 36 извршилаца;
- у 2022 години дата сагласност за 108 извршилаца.

Међутим, и поред тога, у ревизији смо утврдили да, у периоду 2020 - 2022. године, у просеку осам ЦСР није имало ниједног запосленог социјалног радника, 21 центар радио је без правника, 17 центара без психолога, а 57 без иједног педагога.

На основу свега наведеног, дата је препорука Министарству за рад, запошљавање, борачка и социјална питања, Београд да у сарадњи са свим релевантним чиниоцима, настави да континуирано предузима све неопходне мере како би обезбедило адекватан број стручних радника у центрима за социјални рад (Налаз 1.1).

2.1.2.2. Исказане мере исправљања и њихово вредновање

Министарство за рад, запошљавање, борачка и социјална питања је доставило оверен одазивни извештај у форми акционог плана и навело да су ради отклањања несврсисходности откривених у ревизији предузели следеће мере и активности:

- Прибављене су сагласности од Комисије Владе за попуњавање слободних, односно упражњених радних места у центрима за социјални рад и установама социјалне заштите чији се рад финансира из буџета Републике Србије, у складу са Уредбом о поступку за прибављање сагласности за ново запошљавање и додатно радно ангажовање код корисника јавних средстава.

Закључцима Комисије у 2023. години дата је сагласност за пријем у радни однос, односно за попуњавање 262 радна места на неодређено време у центрима за социјални рад.

Закључцима Комисије до 31. марта 2024. године, дата је сагласност за пријем у радни однос, односно за попуњавање 34 радна места на неодређено време у центрима за социјални рад.

Доказ:

- *Извештај о спровођењу препорука ради отклањања несврсисходности откривених у ревизији „Ефикасност рада центара за социјални рад у пружању социјалне и породично-правне заштите“ број 001312215 2024 13400-004-001-000-001 од 8. 4. 2024. године и допуна Извештаја од 15. 4. 2024. године;*
- *Преглед сагласности за ново запошљавање у центрима за социјални рад у 2023. и 2024. години;*
- *Табеларни преглед сагласности за ново запошљавање у центрима за социјални рад у 2023. и 2024. години.*

Као мере исправљања које ће бити предузете ради отклањања несврсисходности откривених у ревизији, наведено је да ће Министарство за рад, запошљавање, борачка и социјална питања и даље наставити да предузима активности за прибављање сагласности Комисије Владе за попуњавање слободних, односно упражњених радних места у центрима за социјални рад и установама социјалне заштите чији се рад финансира из буџета Републике Србије, у складу са Уредбом о поступку за прибављање сагласности за ново запошљавање и додатно радно ангажовање код корисника јавних средстава, како би се обезбедио адекватан број стручних радника у центрима за социјални рад.

Одговорно лице за предузимање мера исправљања је помоћник министра.

Ради потпуног отклањања несврсисходности откривених у ревизији, потребно је да Министарство за рад, запошљавање, борачка и социјална питања до 26. децембра 2024. године достави Институцији доказе да су вршили описане активности у складу са достављеним одазивним извештајем и планираним роковима.

Након истека рокова по датим приоритетима и достављања доказа оценићемо да ли су несврсисходности отклоњене. Отклањање утврђене несврсисходности је у току. Вредновање је извршено имајући у виду приоритет дате препоруке, односно период у коме је објективно могуће предузети мере исправљања.

2.1.3. Стандарди акредитације програма обуке у социјалној заштити не обезбеђују у довољној мери подршку унапређењу стручног рада у центрима за социјални рад.

2.1.3.1. Опис несврсисходности

Акредитација програма обуке обезбеђује минимум квалитета обуке запослених у социјалној заштити, која омогућава развијање њихових компетенција. Акредитација програма обуке треба да обезбеди разноврсност, доступност, упоредивост и конкурентност програма обуке, да омогући праћење и вредновање реализације програма обуке, као и континуирано унапређивање квалитета програма обуке.

Министар за социјалну заштиту је донео Правилник о стандардима и поступку акредитације програма обуке за стручне раднике и стручне сараднике у социјалној заштити, којим су уређени стандарди за акредитацију програма обуке, начин спровођења поступка акредитације, начин вођења и садржина Регистра пријава за акредитацију, Регистра акредитованих програма обуке и Регистра реализованих програма обуке.

Министар надлежан за социјалну заштиту основао је Одбор за акредитацију, као посебну групу Министарства, који је извештавајући о раду на пословима акредитације, обавештавао Министарство, између осталог и о томе, да су највећи број реализације имали програми усмерени на унапређење знања и вештина за успостављање и пружање услуга помоћ у кући и личног пратиоца детета, као и да је већ неколико година на првом месту по броју реализација програм „Обука личних пратилаца за адекватно пружање подршке деци са сметњама у развоју - деци са инвалидитетом“.

У ревизији је утврђено да је највећи број акредитованих и реализованих програма обуке, у периоду 2020-2024. године, из Групе 4-односно из области подршке особама и деци са инвалидитетом.

Иако постављено као стандард да сваки програм мора имати јасно дефинисане поступке праћења и вредновања ефеката програма у пракси, на Одбору је констатовано да већина програма нема јасно дефинисане поступке, као и да постоји потреба за променом Правилника о стандардима акредитације, како би се све нејасноће и неправилности, које коче процес акредитације, разрешиле.

На основу свега наведеног, дата је препорука Министарству за рад, запошљавање, борачка и социјална питања, Београд да преиспита и унапреди стандарде акредитације програма обуке за стручне раднике и стручне сараднике у социјалној заштити, како би се обезбедила адекватна подршка запосленима у центрима за социјални рад (Налаз 1.2).

2.1.3.2. Исказане мере исправљања и њихово вредновање

Министарство за рад, запошљавање, борачка и социјална питања је доставило оверен одазивни извештај у форми акционог плана и навело да је ради отклањања несврсисходности откривених у ревизији предузело следеће мере и активности:

-Израђен је Предлог правилника о стандардима и поступку акредитације програма обуке за стручне раднике и стручне сараднике у социјалној заштити.

Докази:

- *Извештај о спровођењу препорука ради отклањања несврсисходности откривених у ревизији „Ефикасност рада центара за социјални рад у пружању социјалне и породично-правне заштите“ број 001312215 2024 13400-004-001-000-001 од 8. 4. 2024. године и допуна Извештаја од 15. 4. 2024. године;*
- *Предлог Правилника о стандардима и поступку акредитације програма обуке за стручне раднике и стручне сараднике у социјалној заштити из 2022. године.*

Као мере исправљања које ће бити предузете ради отклањања несврсисходности откривених у ревизији, наведено је да ће Министарство за рад, запошљавање, борачка и социјална питања наставити да предузима одговарајуће активности у преиспитивању и унапређивању стандарда акредитације програма обуке за стручне раднике и стручне сараднике у социјалној заштити, како би се обезбедила адекватна подршка запосленима у центрима за социјални рад, у обављању послова у социјалној заштити, а које се тичу примене савремених приступа, поступака и метода рада.

Одговорно лице за предузимање мера исправљања је помоћник министра.

Ради потпуног отклањања несврсисходности откривених у ревизији, потребно је да Министарство за рад, запошљавање, борачка и социјална питања, Београд до

26.12.2024. године достави Институцији доказе да је донет Правилник о стандардима и поступку акредитације програма обуке за стручне раднике.

Након истека рокова по датим приоритетима и достављања доказа оценићемо да ли су несврсисходности отклоњене. Отклањање утврђене несврсисходности је у току. Вредновање је извршено имајући у виду приоритет дате препоруке, односно период у коме је објективно могуће предузети мере исправљања.

2.1.4. Стандарди акредитације програма обуке у социјалној заштити не обезбеђују у довољној мери подршку унапређењу стручног рада у центрима за социјални рад.

2.1.4.1. Опис несврсисходности

Законом о социјалној заштити је уређено да план стручног усавршавања доноси установа социјалне заштите, а План развоја кадрова у социјалној заштити, на предлог Републичког завода за социјалну заштиту, доноси министар надлежан за социјалну заштиту.

Републички завод за социјалну заштиту је прикупио податке о потребама стручних радника за додатним знањима и вештинама у односу на стручне поступке који се реализују у центрима, на основу кога је урађена идентификација потреба и планирање стручног усавршавања за 2020. и 2021. годину, а у 2022. години сачињен Предлог плана стручног усавршавања у систему социјалне заштите, који је прослеђен Министарству за рад. Министарство за рад није донело План развоја кадрова у социјалној заштити.

На основу свега наведеног, дата је препорука Министарству за рад, запошљавање, борачка и социјална питања, Београд да на предлог Републичког завода за социјалну заштиту донесу План развоја кадрова у социјалној заштити, са посебним освртом на центре за социјални рад како би се запосленима обезбедила адекватна подршка (Налаз 1.2).

2.1.4.2. Исказане мере исправљања и њихово вредновање

Министарство за рад, запошљавање, борачка и социјална питања је доставило оверен одазивни извештај у форми акционог плана и навело да је ради отклањања несврсисходности откривених у ревизији предузело следеће мере и активности:

- Републички завод за социјалну заштиту је израдио Предлог плана стручног усавршавања запослених са планом приоритетних програма обуке за 2023. годину.

Докази:

- *Извештај о спровођењу препорука ради отклањања несврсисходности откривених у ревизији „Ефикасност рада центара за социјални рад у пружању социјалне и породично-правне заштите“ број 001312215 2024 13400-004-001-000-001 од 8. 4. 2024. године и допуна Извештаја од 15. 4. 2024. године;*
- *Предлог Плана стручног усавршавања запослених са планом приоритетних програма обуке, јул 2032. године.*

Као мере исправљања које ће бити предузете ради отклањања несврсисходности откривених у ревизији, наведено је да ће Министарство за рад, запошљавање, борачка и

социјална питања ће донети План развоја кадрова у социјалној заштити, на предлог завода за социјалну заштиту.

Одговорно лице за предузимање мера исправљања је помоћник министра.

Ради потпуног отклањања несврсисходности откривених у ревизији, потребно је да Министарство за рад, запошљавање, борачка и социјална питања, Београд до 26.12.2024. године достави Институцији доказе да је План развоја кадрова у социјалној заштити донет.

Након истека рокова по датим приоритетима и достављања доказа оценићемо да ли су несврсисходности отклоњене. Отклањање утврђене несврсисходности је у току. Вредновање је извршено имајући у виду приоритет дате препоруке, односно период у коме је објективно могуће предузети мере исправљања.

2.2. ЗАКЉУЧАК: Надлежни органи су делимично вршили инспекцијски надзор и надзор над стручним радом центара за социјални рад, што ствара ризик да ће изостати обезбеђивање законитости рада, поштовање процедура и стандарда стручног рада у центрима за социјални рад

2.2.1. Министарство за рад, запошљавање, борачка и социјална питања није успоставило континуирани инспекцијски надзор над радом центара за социјални рад

2.2.1.1. Опис несврсисходности

Законом о социјалној заштити прописано је да се у области социјалне заштите врши инспекцијски надзор.

Законом о инспекцијском надзору уређена је садржина, врсте и облици и поступак инспекцијског надзора, овлашћења и обавезе учесника у инспекцијском надзору и друга питања од значаја за инспекцијски надзор.

Правилником о посебним елементима процене ризика, учесталости вршења инспекцијског надзора на основу процене ризика и посебним елементима плана инспекцијског надзора у области социјалне заштите¹ прописани су посебни елементи процене ризика, учесталост вршења инспекцијског надзора на основу процене ризика и посебни елементи плана инспекцијског надзора у области социјалне заштите.

Министарство за рад у периоду 2020 - 2022. године није извршило процену ризика на основу извештаја о самопроцени по контролним листама, нити на неки други начин, који би подразумевао сагледавање стања и пресек достигнутог квалитета у систему социјалне заштите.

Инспекцијски надзор у периоду 2020 - 2022. године планиран је на основу анализе достављених извештаја о самопроцени по контролним листама из 2019. године, које је од 98 ЦСР доставило 52 ЦСР, односно око 53% и других посебних елемената процене

¹ „Сл. Гласник РС“, БР.117/2017).

ризика² у складу са Правилником. Нереализован редовни инспекцијски надзор је преношен из године у годину, због чега за поједине центре и поред утврђеног високог и средњег степена ризика, инспекцијски надзор није извршен ни после три године.

На основу свега наведеног, дата је препорука Министарству за рад, запошљавање, борачка и социјална питања, Београд да обезбеди да се доносе планови вршења инспекцијског надзора, на основу извршене процене ризика свих центара за социјални рад (Налаз 3.1).

2.2.1.2. Исказане мере исправљања и њихово вредновање

Министарство за рад, запошљавање, борачка и социјална питања је доставило оверен одазивни извештај у форми акционог плана и навело да ће ради отклањања несврсисходности откривених у ревизији предузети следеће мере и активности:

- Инспекција социјалне заштите ће, пре израде Предлога плана инспекцијског надзора Инспекције социјалне заштите за 2025. годину, обезбедити да се изврши процена ризика свих центара за социјални рад, те да се у складу са извршеном проценом планирају редовне активности, односно вршење редовних инспекцијских надзора.

Одговорно лице за предузимање мера исправљања је начелник Одељења за инспекцијски надзор.

Докази:

- *Извештај о спровођењу препорука ради отклањања несврсисходности откривених у ревизији „Ефикасност рада центара за социјални рад у пружању социјалне и породично-правне заштите“ број 001312215 2024 13400-004-001-000-001 од 8. 4. 2024. године и допуна Извештаја од 15. 4. 2024. године.*

Ради потпуног отклањања несврсисходности откривених у ревизији, потребно је да Министарство за рад, запошљавање, борачка и социјална питања, Београд до 26. 12. 2024. године достави Институцији доказе да је извршена процена ризика свих центара за социјални рад, као и да је План инспекцијског надзора Инспекције социјалне заштите за 2025. годину донет на основу извршене процене ризика.

Након истека рокова по датим приоритетима и достављања доказа оценићемо да ли су несврсисходности отклоњене. Отклањање утврђене несврсисходности је у току. Вредновање је извршено имајући у виду приоритет дате препоруке, односно период у коме је објективно могуће предузети мере исправљања.

---

² У складу са Правилником о посебним елементима процене ризика, учесталости вршења инспекцијског надзора на основу процене ризика и посебним елементима плана инспекцијског надзора у области социјалне заштите.

2.2.2. Министарство за рад, запошљавање, борачка и социјална питања није успоставило континуирани инспекцијски надзор над радом центара за социјални рад

2.2.2.1. Опис несврсисходности

Анализом извештаја о извршеном инспекцијском надзору, утврдили смо да је за период 2020 - 2022. године од 141 ЦСР на територији РС, извршен редовни инспекцијски надзор код девет центара.

Надлежни органи су у истом периоду вршили ванредне инспекцијске надзоре над ЦСР и то поступајући по представкама и притужбама грађана и правних лица, поводом инцидентних ситуација, као и на захтев надлежних државних органа. Ванредан инспекцијски надзор од 141 ЦСР извршен је код 39 центара.

Све напред наведено указује на то да центри нису били у фокусу рада инспекције социјалне заштите и да је процена ризика, као основ за израду Плана вршења надзора, делимично извршена, због чега је изостао редован инспекцијски надзор, већ се надзор углавном спроводио као ванредан по инцидентним догађајима и притужбама.

Наведено ствара ризик да се неће у пуном обиму обезбедити законитост рада као и безбедност пословања и поступања ЦСР.

На основу свега наведеног, дата је препорука Министарству за рад, запошљавање, борачка и социјална питања, Београд да у складу са кадровским капацитетима обезбеди обављање инспекцијског надзора свих центара за социјални рад у складу са донетим Планом (Налаз 3.1).

2.2.2.2. Исказане мере исправљања и њихово вредновање

Министарство за рад, запошљавање, борачка и социјална питања је доставило оверен одазивни извештај у форми акционог плана и навело да је ради отклањања несврсисходности откривених у ревизији предузело следеће мере и активности:

- Донет је Предлог плана инспекцијског надзора Инспекције социјалне заштите за 2024. годину, на који је добијена сагласност Координационе комисије.

Наведеним Планом предвиђено је вршење редовног инспекцијског надзора над радом седам центара за социјални рад (ЦСР Врање, ЦСР Ниш, ЦСР Крагујевац, ЦСР Трстеник, ЦСР Тутин, ЦСР Крупањ – Домско одељење за стара лица и пензионере и ЦСР Параћин – Домско одељење Извор).

Поред тога, Инспекција социјалне заштите врши контролу рада центара за социјални рад и кроз вршење ванредног инспекцијског надзора.

Докази:

- *Извештај о спровођењу препорука ради отклањања несврсисходности откривених у ревизији „Ефикасност рада центара за социјални рад у пружању социјалне и породично-правне заштите“ број 001312215 2024 13400-004-001-000-001 од 8. 4. 2024. године и допуна Извештаја од 15. 4. 2024. године;*
- *Предлог Годишњег плана инспекцијског надзора Инспекције социјалне заштите за 2024. годину, број: сл. Од 29.11.2023. године.*

Као мере исправљања које ће бити предузете ради отклањања несврсисходности откривених у ревизији, наведено је да ће Министарство за рад, запошљавање, борачка и социјална питања приликом израде Предлога плана инспекцијског надзора Инспекције социјалне заштите за 2025. годину, уз претходно извршену процену ризика, планирати вршење редовног надзора над радом већег броја центара за социјални рад.

Одговорно лице за предузимање мера исправљања је начелник Одељења за инспекцијски надзор.

Ради потпуног отклањања несврсисходности откривених у ревизији, потребно је да Министарство за рад, запошљавање, борачка и социјална питања, Београд до 26. 12. 2024. године достави Институцији доказе да је реализован План инспекцијског надзора Инспекције социјалне заштите за 2024. годину (записнике о извршеном редовном и ванредном инспекцијском надзору).

Након истека рокова по датим приоритетима и достављања доказа оценићемо да ли су несврсисходности отклоњене. Отклањање утврђене несврсисходности је у току. Вредновање је извршено имајући у виду приоритет дате препоруке, односно период у коме је објективно могуће предузети мере исправљања.

2.3. ЗАКЉУЧАК: Надлежни органи нису предузели адекватне мере за обезбеђивање основе за ефикасан рад центара за социјални рад

2.3.1 Постојећи нормативни оквир не прати у довољној мери промене и захтеве центара за социјални рад, у циљу повећања њихове ефикасности

2.3.1.1 Опис несврсисходности

Супервизија је процес који обезбеђује да се применом стандарда реализују стручни задаци и активности из делатности центра кроз професионалну подршку и учење, а стручни радници на тај начин развију знање, компетенцију и могућност да преузму одговорност за сопствену праксу, а тиме и подигну ниво квалитета заштите корисника³.

Супервизор обезбеђује поштовање стандарда стручног рада и доприноси квалитету услуга тако што координира, усмерава, обучава, подстиче и евалуира развој стручних компетенција водитеља случаја, како би се постигли оптимални ефекти у задовољавању потреба корисника.

Стручни радник који обавља послове супервизије, уз одобрење непосредног руководиоца, може да обавља и послове водитеља случаја, уколико то не ремети процес супервизије и није у супротности са интересима корисника.

У центрима где стручни радници раде и послове супервизије и вођење случајева, супервизијска функција професионалне подршке, учења, подстицања, развоја компетенције, обезбеђује се у складу са планом завода за социјалну заштиту⁴.

Такође, поред напред наведених послова, супервизор у организовању и управљању стручним радом обезбеђује да се у свим фазама заштити најбољи интерес

³ Чл. 2, ст. 1, тачка 7) Правилника

⁴ Чл. 29 Правилника

корисника, организује и реализује поступак супервизије у свим фазама стручног рада код пријема, почетне процене, процене, планирања, евалуације и поновног прегледа, обавештава руководиоца у случајевима непрофесионалног, незаконитог и некомпетентног понашања водитеља случаја, сачињава годишње извештаје о напретку у раду водитеља случаја и стручних радника чији рад супервизира и предлаже планове и програме стручног усавршавања стручних радника.

У току ревизије су уочени недостаци у обављању послова супервизије, тј. улога супервизора не омогућава остваривање супервизијске подршке у оном облику у ком је прописана, као и да се процес супервизијске подршке одвија строго административно и формално, а посебно у центрима где супервизори истовремено обављају и послове водитеља случаја.

Центри за социјални рад - субјекти ревизије су навели да сматрају да је неопходно дефинисати јасне стандарде и процедуре у самом стручном раду, односно прецизније дефинисати улоге и одговорности супервизора и водитеља случаја.

Како су улога, одговорност и рад супервизора део Правилника о организацији, нормативима и стандардима рада центра за социјални рад који се односи на организацију и стандарде рада, Министарству за рад, запошљавање, борачка и социјална питања и Министарству за бригу о породици и демографију препоручује се да преиспитају и унапреде процедуре у пружању супервизијске подршке у центрима за социјални рад, у циљу ближег уређења улога и одговорности и начина поступања супервизора у центрима за социјални рад (Налаз 1.1, 1.1.1.).

2.3.1.2 Исказане мере исправљања и њихово вредновање

Министарство за рад, запошљавање, борачка и социјална питања је доставило оверен одазивни извештај у форми акционог плана и навело да ће ради отклањања несврсисходности откривених у ревизији предузети следеће мере и активности:

- Републички завод за социјалну заштиту је израдио анализу актуелног стања и перспективе супервизије у центрима за социјални рад.

Докази:

- *Извештај о спровођењу препорука ради отклањања несврсисходности откривених у ревизији „Ефикасност рада центара за социјални рад у пружању социјалне и породично-правне заштите“ број 001312215 2024 13400-004-001-000-001 од 8. 4. 2024. године и допуна Извештаја од 15. 4. 2024. године;*
- *Актуелно стање и перспективе супервизије у центрима за социјални рад, фебруар 2024. године.*

Као мере исправљања које ће бити предузете ради отклањања несврсисходности откривених у ревизији, наведено је да ће Министарство за рад, запошљавање, борачка и социјална питања у сарадњи са Републичким заводом за социјалну заштиту предузети активности за унапређење супервизијске подршке у центрима за социјални рад, како би се омогућиле квалитетне услуге корисницима и планирање развоја услуга у односу на потребе корисника у локалним заједницама.

Министарство за рад, запошљавање, борачка и социјална питања ће у наредном периоду преиспитати и унапредити процедуре у пружању супервизијске подршке у центрима за социјални рад, у циљу ближег уређења улога и одговорности и начина поступања супервизора у центрима за социјални рад.

Одговорно лице за предузимање мера исправљања је помоћник министра.

Ради потпуног отклањања несврсисходности откривених у ревизији, потребно је да Министарство за рад, запошљавање, борачка и социјална питања до 26. децембра 2024. године достави Институцији доказе да су преиспитане и унапређене процедуре у пружању супервизијске подршке.

Након истека рокова по датим приоритетима и достављања доказа оценићемо да ли су несврсисходности отклоњене. Отклањање утврђене несврсисходности је у току. Вредновање је извршено имајући у виду приоритет дате препоруке, односно период у коме је објективно могуће предузети мере исправљања.

3. МИШЉЕЊЕ О ИСКАЗАНИМ МЕРАМА ИСПРАВЉАЊА

Прегледали смо одазивни извештај, који је поднео субјект ревизије. Оценили смо да је одазивни извештај, који је потписао и печатом оверило одговорно лице субјекта ревизије, веродостојан.

Вредновање мера исправљања смо оценили на основу њиховог описа и достављене документације (доказа за отклоњене несврсисходности другог приоритета и акта субјекта ревизије којим су планиране активности на отклањању откривених несврсисходности). Сматрамо да смо добили довољне и одговарајуће доказе да можемо изрећи мишљење да ли су мере исправљања задовољавајуће.

Оцењујемо да су планиране мере исправљања, наведене у Акционом плану и описане у одазивном извештају који је поднело Министарство за рад, запошљавање, борачка и социјална питања, Београд, задовољавајуће.

Напомена:

У складу са одредбама члана 37. Закона о Државној ревизорској институцији, а након истека рокова исказаним у одазивном извештају, потребно је да обавештавате Државну ревизорску институцију о предузетим мерама и активностима о отклањању откривених несврсисходности према роковима из одазивног извештаја и доставите одговарајуће доказе.

По истеку три године Државна ревизорска институција ће утврђивати ефекте остварене након спровођења препорука и отклањања откривених несврсисходности.

У ове ефекте, укључиће се и ефекти које будете ви исказали предузетим мерама и активностима из одазивног извештаја.

Генерални државни ревизор

Др Душко Пејовић
Државна ревизорска институција
Макензијева 41
11000 Београд, Србија
19. април 2024. године